

یادداشت

سیدضیاء هاشمی

معاون علمی-فرهنگی معاون اول رئیس جمهور

تشییع و وداع با رهبر شهید(۱)

پس از شهادت مظلومانه و البته حماسی و موج آفرین رهبر معظم انقلاب اسلامی در حمله دهنشانه و تروریستی دشمنان صهیونیستی و آمریکایی در آغازین لحظات جنگ رمضان علیه ایران عزیز، موضوع برگزاری مراسم تشییع و وداع با پیکر مطهر ایشان در دستور کار بیت معظم‌له، دولت جمهوری اسلامی و نیز نهادهای انقلابی ذی‌ربط قرار گرفت. طبعاً در شرایط جنگی و بمباران مستمر شهر تهران امکان برگزاری این مراسم باشکوه وجود نداشت زیرا میلیون‌ها تن از ایرانیان قصد حضور در آن را داشتند و ملاحظات امنیتی اجازه برگزاری چنین رویداد بزرگی را نمی‌داد.

طبعاً برگزاری این مراسم عظیم، ابعادی گسترده و پیچیده دارد و علاوه بر اینکه به عنوان یک سنت دینی و تاریخی برای عموم مردم و نخبگان اجتماعی مهم و ویژه است، به عنوان یک رویداد ملی و بین‌المللی مورد توجه جهانیان قرار دارد. حضور میلیون‌ها نفر از ایرانیان مقیم تهران و شهرهای دیگر و نیز علاقه‌مندان و میهمانان خارجی در این مراسم، با توجه به شأن و منزلت والای شخصیت رهبر شهید و محبوبیت ویژه و بی‌نظیر ایشان در ایران و جهان، قابل پیش‌بینی است. بنابراین تعویق برنامه‌های مربوطه به زمانی که شرایط امنیتی مناسب باشد و تمهیدات لازم فراهم شود، امری پسندیده و معقول بوده‌است، به همین سبب پس از بررسی ابعاد مختلف و پیشنهادهای موجود، در نهایت برگزاری این مناسک باشکوه و تاریخی در دهه دوم محرم امسال، مورد اقبال و پذیرش قرار گرفت. در آن ایام که مقارن با نیمه اول تیرماه است، تراکم مراسم‌های دولتی و اوج فعالیت‌های هیات‌های مذهبی سپری شده، اغلب امتحانات دانشگاه‌ها و دانشجویمان در مدارس و دانشگاه‌ها برگزار شده و به همین نسبت فراغت و آمادگی نسبی برای مشارکت این مراکز و سایر مراکز ورزشی و فرهنگی برای خدمت‌رسانی به انبوه جمعیت مسافر و زائر در شهرهای میزبان مناسک فراهم خواهد شد. در عین حال با ثبات نسبی که در شرایط امنیتی کشور و منطقه غرب آسیا پدیدار شده است، زمینه سفر هوایی و زمینی محبان و مریدان رهبر شهید از جوامع مختلف به ویژه کشورهای همجوار و مسلمان به تهران و مشهد فراهم خواهد شد.

بنابراین در حالی که به لطف الهی در جنگ رمضان تصویری متفاوت از ایران عزیز به دنیا ارائه شد که موجبات سرپلندی و عزت ایرانیان و سرفرازی و مباحث ایران‌دوستان را فراهم کرد، برگزاری منضبط و باشکوه مناسک تاریخی وداع با رهبر شهید می‌تواند جلوه‌های دیگری از عظمت ایران و ایرانیان و ظرفیت‌های ویژه گفتمانی انقلاب اسلامی را در متن این رویداد جریان‌ساز و موج‌آفرین به جهانیان نشان دهد.

خبر

برای اولین بار انجام شد

عفو ۱۳۹ نفر از محکومان به

اعدام با موافقت رهبر انقلاب

سخنگوی قوه قضائیه خبر داد که برای اولین بار ۱۳۹ نفر از محکومان به مجازات اعدام مشمول عفو رهبر انقلاب اسلامی قرار گرفتند.

اصغر جهانگیر در سفر اخیر هفتگی با خبرنگاران در خصوص عفو اخیر رهبری گفت: «در شرایطی که بسیاری از کشورها در دوران بحران و جنگ از اعمال عفو خودداری می‌کنند، نظام جمهوری اسلامی ایران با رویکردی مبتنی بر رأفت اسلامی، زمینه بهره‌مندی تعدادی از محکومان از عفو و تخفیف مجازات را فراهم کرد. این عفو با موافقت رهبر معظم انقلاب اسلامی انجام شد و مجازات برخوردار شدند.»

وی افزود: «فرازی که در جریان امنیتی و حوادث اخیر نقش داشتند، مشمول این عفو نشدند و از ابتدا از فهرست عفو مستثنأ بودند.» وی تأکید کرد: «برای اولین بار ۱۳۹ نفر از محکومان به مجازات سلب حیات و اعدام شد و مشمول عفو قرار گرفتند. این افراد فاقد شاکای خصوصی و سابقه جرایم امنیتی بودند و با توجه به اصلاح رفتار، ابراز ندامت و طی کردن فرآیندهای اصلاحی در زندان، شرایط بهره‌مندی از عفو را پیدا کردند.»

کارشناسان سیاسی، فعالان حزبی و نمایندگان مجلس در گفت‌وگو با «ایران» تأکید کردند

نوبت همراهی با تصمیم‌های ملی

گزارش

در جمهوری اسلامی ایران، تصمیم‌گیری درباره مسائل کلان ملی، به‌ویژه در حوزه‌هایی چون جنگ، صلح و مذاکره، نه تابع هیجان‌های سیاسی و رسانه‌ای، بلکه مبتنی بر سازوکارهای روشن و تعریف‌شده قانونی است و هیچ تصمیم مهمی خارج از منظومه نهاد‌های رسمی و قانونی کشور اتخاذ نمی‌شود. از شورای عالی امنیت ملی و دستگاه دیپلماسی گرفته تا سایر نهاد‌های مسئول،

همه باید به بازگشت امید کمک کنیم

یادداشت

غلامحسین کرباسچی

دبیرکل پیشین حزب کارگزاران سازندگی

۲۳ خرداد سالروز آغاز جنگ ۱۲روزه علیه کشورمان است. جنگی که البته چند ماه بعد دوباره از سوی آمریکا و رژیم اسرائیل تکرار شد و حالا ما در شرایطی هستیم که گفته می‌شود قرار است تقاهمی برای پایان جنگ و آغاز مذاکرات سیاسی برای موضوعاتی دیگر مثل پرونده هسته‌ای از سوی نمایندگان ایران و آمریکا امضا شود. در یک سال گذشته با وجود رشادات‌ها و ایستادگی نیروهای مسلح و مردم در برابر تجاوز و ناکام گذاشتن آنان از رسیدن به اهداف تعیین‌شده، لطماتی هم به کشور ما وارد شد. بخشی از این خسارات مثل جان‌های عزیزی که از دست رفت، قابل جبران نیست. در کنار این آسیب‌هایی هم به بخش‌های مختلف کشور و بخصوص حوزه‌های اقتصادی وارد آمد.

در شرایطی که به نظر می‌رسد مجموعه مدیران و تصمیم‌سازان کشور از نیروهای مسلح گرفته تا دولت‌به این جمع بندی رسیده‌اند که اقتضای تأمین منافع کشور در تداوم اقتدار و دفاع ملی به شکل دیگری هستند، همراهی بخش‌های دیگر اعم از گروه‌های سیاسی، تریبون‌داران و بخش‌های مختلف مردم با این تصمیم می‌تواند در بازگشت امید به کشور مؤثر باشد.

این تصمیم اگر مورد اجماع بخش‌ها قرار گیرد حداقل تأثیر آن تزیق بیشتر آرامش روانی برای مردمی است که در یک سال گذشته در کنار ایستادگی در مقابل تجاوز، آسیب‌هایی را هم متحمل شده‌اند.

به هر حال به نظر می‌رسد تصمیم اتخاذ شده مبنی بر امضای تقاهم با آمریکا، برآیند نظرات مجموعه‌های مختلف در کشور است که در نهایت برای عملیاتی شدن باید تأیید رهبر انقلاب اسلامی را داشته باشد. این برآیند حتماً ناظر بر وضعیت کشور و الزامات پیش‌روی آن در جمله بازسازی و جبران آسیب‌ها هم بوده‌است. بنابراین شایسته‌ترین است که با این تصمیم و با دولتی که پیش از این هم برنامه‌اش ارتباط با دنیا ذیل چارچوب‌های اصولی بوده است، همراهی شود.

منافع ملی و امنیت، محور تصمیمات کلان

تأمین منافع ملی، مهم‌ترین هدف تصمیمات کلان کشور است. تصمیماتی که پس از ارزیابی‌های دقیق امنیتی، سیاسی و اقتصادی و بر پایه بررسی‌های کارشناسی اتخاذ می‌شوند. این روند، تصمیم‌گیری فردی یا سلیقه‌ای نیست، بلکه در چارچوب سازوکارهای قانونی و تعریف‌شده و ذیل هدایت و رهبری نظام شکل می‌گیرد. از همین رو، همسویی و همراهی با این تصمیمات، هنگامی که در راستای منافع ملی تعریف شده باشند، جایگاهی ویژه دارد و می‌تواند به تقویت انسجام داخلی، حفظ ثبات و تحقق اهداف راهبردی کشور در عرصه‌های مختلف کمک کند.

قاعده‌ها تکرارگونه تصمیم مهمی درباره پایان جنگ بدون تأیید رهبر انقلاب اسلامی ممکن و میسر نیست. موضوع حائز اهمیت دیگر ضعف در تبیین و اطلاع‌رسانی رسمی است. برخی معتقدند که سوءتفاهم‌ها درباره تصمیمات کلان، تا حدی ناشی از کمبود اطلاع‌رسانی و ضعف در تشریح ابعاد مختلف تصمیمات برای افکار عمومی است اما در مقابل، این دیدگاه تأکید دارد که همه مسائل را نمی‌توان به صورت عمومی بیان کرد زیرا بسیاری از اطلاعات دارای ابعاد امنیتی هستند و انتشار آنها می‌تواند زمینه سوءاستفاده دشمن را فراهم کند.

بر همین اساس، اعتقاد بر این است که اطلاع‌رسانی بی‌ضابطه نه‌تنها به افزایش آگاهی عمومی منجر نمی‌شود، بلکه ممکن است موجب شکل‌گیری صفت‌بندی‌های جدید، تشدید اختلافات اجتماعی و ایجاد زمینه‌های تازه برای بهره‌برداری دشمنان شود. از این منظر، مسئولان تصمیم‌گیری باید تنها در مواردی که مصلحت کشور اقتضا می‌کند اطلاعات را منتشر کنند و در مواردی که انتشار اطلاعات به زیان منافع ملی است، ضرورتی برای بیان عمومی وجود ندارد. موضوع شفاف‌سازی نیز از دیگر محورهای مورد بحث است. هرچند اصل شفافیت در بسیاری از حوزه‌ها اقدامی ضروری و مفید تلقی می‌شود، اما این دیدگاه بر آن است که شفافیت نباید به شکلی ساده‌انگارانه اجرا شود. در حوزه‌هایی که امکان سوءاستفاده دشمن، ایجاد تلاطم اجتماعی یا آسیب به امنیت ملی وجود دارد، رعایت خطوط قرمز ضروری است. لذا تصمیم‌گیری‌های کلان کشور دارای پیچیدگی‌های فراوانی هستند و معمولاً در تقاطع سه حوزه اقتصاد، سیاست و امنیت قرار می‌گیرند.

همه در مسیری حرکت می‌کنند که نهایت‌آن به جمع بندی کلان نظام و تأمین منافع ملی منتهی می‌شود. در کنار این سازوکار قانونی مشخص، هنگامی که مسأله مذاکره با کشوری متخاصم بر سر منافع کلان ملی و با هدف پایان دادن به پدیده‌های شومی چون جنگ و تحریم به میان می‌آید و این مهم در جایگاهی فراتر از اسلوب سیاست خارجی این‌پان دولت که در جایگاه راهبردی کلان کشور برای مواجهه با تحولات بین‌المللی قرار می‌گیرد، ضرورت‌های دیگری نیز نمود پیدا می‌کنند. در چنین شرایطی، آنچه بیش از هر چیز اهمیت پیدا می‌کند، حفظ انسجام داخلی و پرهیز از دوقطبی‌سازی بر سر موضوع مذاکره است. تجربه

مواجهه ملی با یک تصمیم ملی

محمدرضا باهر

دبیرکل جامعه اسلامی مهندسين

تصمیم‌سازی‌ها در جمهوری اسلامی ایران سازوکارهای قانونی و تعریف‌شده‌ای دارند. بخصوص در موارد مهم و کلان که مربوط به امنیت کشور است، این تصمیم‌سازی‌ها با رعایت چارچوب‌های امنیتی و حفظ یک اجماع نسبی انجام می‌شود. یعنی دیدگاه‌ها و نظرات طیف‌ها و گروه‌های مختلف سنجیده می‌شود، از چهره‌ها و شخصیت‌های مهم و با دانش مشورت گرفته می‌شود و آنگاه با رعایت چارچوب‌های اصلی، برای تأمین بیشتر منافع کشور ذیل دیدگاه‌های رهبر انقلاب اسلامی تصمیمی اتخاذ می‌شود.

از ۲۳ خرداد سال گذشته تا کنون که یک شرایط جنگی را تجربه کرده ایم، بخش‌های مختلف حاکمیتی در کنار مردم ایضا گر نقش‌های مختلفی بوده‌اند تا کشور در برابر تجاوزاتشکار دشمن سر خم نکند. خسارات و لطماتی که کشور وارد آمد و جان‌های عزیزی را از دست دادیم اما آنچه بسیار مشهود و برجسته است اینکه دشمنان در رسیدن به اهداف خود ناکام ماندند و امروز آنان هستند که بر خلاف تصورات و خیالات خام خود، اصرار بر مذاکره و توافق دارند. این وضعیت و ناکامی دشمنان در رسیدن به اهداف خود حاصل مجاهدت‌های نیروهای مسلح شجاع کشور، مسئولان جمهوری اسلامی در نهادهای مختلف و در نهایت حضور مستمر و معنادار مردم در خیابان‌ها است. هر کدام از این وظیفه‌خوände می‌شود، انجام داده‌اند و در برابر تجاوز دشمن ایستادگی کرده‌اند.

حالا فرصتی فراهم آمده تا دستاوردهای این بخش‌های به هم پیوسته در صحنه دیپلماسی تثبیت شود. کشور دوباره به ثبات برگردد و برنامه‌ریزی‌ها برای جبران خسارات و نوسازی‌ها و اتخاذ تمهیداتی برای آمادگی‌های بیشتر نظامی آغاز شود. از این منظر شایسته‌است همه گروه‌های سیاسی، رسانه‌ها و کارشناسان و شخصیت‌ها، مذاکرات و ماحصل کار دیپلمات‌ها و تیم مذاکره‌کننده کشورمان را از زاویه ملی ارزیابی کنند و برخی ارزیابی‌های جانجی-سیاسی را کنار بگذارند. تصمیم‌گیری در این مورد خاص حتماً یک امر ملی است و مواجهه با آن هم باید در همین چارچوب باشد. همراهی مردم و بخش‌های سیاسی جامعه می‌تواند یک بار دیگر این پیام را مغایره کند که ایرانی‌ها با وجود تفاوت دیدگاه‌ها و اختلاف سلیق، در موارد کلان و ملی یک صدا هستند و وقتی به اجماع و تصمیم رسیدند، همه پشت آن تصمیم هستند.

اعتماد به سازوکارهای تصمیم‌گیری در میدان دیپلماسی

فداحسین مالکی

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی

بحث درباره مذاکره، بویژه در شرایطی که کشور تجربه یک رویارویی سخت و نابرابر را پشت سر گذاشته، نیازمند نگاهی واقع‌بینانه و مبتنی بر منافع ملی است. در ادبیات سیاسی و روابط بین‌الملل، مذاکره نه نقطه مقابل جنگ، بلکه امتداد آن در میدانی دیگر تلقی می‌شود. هر جنگی، در بریا زود، پایانی دارد و پایان اغلب جنگ‌ها نیز پشت میز مذاکره رقم می‌خورد. این یک قاعده پذیرفته‌شده در مناسبات جهانی است و مخالفت مطلق با اصل مذاکره، بدون توجه به قواعد و تجربه‌های بین‌المللی، نمی‌تواند مبنای دقیقی برای تحلیل تحولات سیاسی باشد. اما آنچه اهمیت دارد، کیفیت و چارچوب مذاکره است. مذاکره برای کشوری که در یک نبرد نابرابر توانسته از منافع و امنیت خود دفاع کند، با مذاکره‌ای که از موضع ضعف انجام می‌شود تفاوت اساسی دارد. جمهوری اسلامی ایران در

وحدت فرمان در مسائل راهبردی

عشمان سالاری

عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی

در هر نظام سیاسی، به‌ویژه در شرایط حساس و مرتبط با امنیت ملی، وجود یک مرجع نهایی تصمیم‌گیری ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. جمهوری اسلامی ایران نیز بر پایه قانون اساسی، ساز و کار مشخص و شفافی برای تصمیم‌گیری در مسائل کلان، بویژه موضوع جنگ، صلح و توافقات راهبردی دارد؛ سازوکاری که محور آن، جایگاه رهبری و نقش نهادهای قانونی در اجرای تصمیمات کلان کشور است. ایران یک حاکمیت واحد، یک قانون اساسی و یک

سال‌های گذشته نشان داده هر جا کشور با صادیی واحد در میدان حاضر شده، قدرت دفاع از منافع ملی نیز افزایش یافته است. همان‌گونه‌که در میدان دفاع و امنیت ملی، هماهنگی میان ارکان مختلف نظام و همراهی جریان‌های سیاسی و افکار عمومی، پشتوانه اقتدار ایران شد، امروز نیز در عرصه دیپلماسی، تیم مذاکره‌کننده به همان پشتوانه نیاز دارد. مذاکره، اگرچه شکل و ادبیات متفاوتی با میدان نظامی دارد، اما در نهایت بخشی از همان نبرد برای تأمین منافع ملت است؛ نبردی که موفقیت در آن بدون وحدت داخلی و حمایت‌سیاسی ممکن نخواهد بود. طبیعی است که درباره روند مذاکرات، نقد، تحلیل و حتی اختلاف‌نظر وجود

تصمیم‌گیری بر پایه ارزیابی‌های دقیق ملی

اکتظم انبارلوری

عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی

مشکل مواجه کند. در ارزیابی عملکرد این ساختار نیز بر این باور تأکید می‌شود که رویدادهایی مانند جنگ ۱۲روزه، جنگ رمضان و سایر درگیری‌هایی که با ایالات متحده رخ داده، نشان‌دهنده انسجام‌ها و همکاری‌های کلان نظام از دقت و استحکام بالایی برخوردار بوده‌اند. از این منظر، ادعا می‌شود که هر نظام سیاسی دیگری ممکن نبود در برابر چنین فشارها و تهاجم‌هایی دچار فروپاشی شود اما ساختارهای راهبردی جمهوری اسلامی توانسته‌اند در برابر قدرت‌های بزرگ ایستادگی کرده و کارآمدی خود را به نمایش بگذارند.

در کنار این ارزیابی، یکی از مهم‌ترین ضعف‌های موجود، مسأله اطلاع‌رسانی و تبیین به‌موقع تصمیمات عنوان می‌شود. بر اساس این دیدگاه، در بسیاری از موارد توضیح لازم درباره تصمیمات کلان با تأخیر صورت می‌گیرد و همین مسأله زمینه ایجاد سوءتفاهم در افکار عمومی را فراهم می‌کند. با این حال، این ضعف به معنای آن نیست که افراد یا گروه‌ها بتوانند خارج از جایگاه‌های قانونی، برداشت و تفسیر شخصی خود را بر فرآیندهای رسمی تصمیم‌سازی تحمیل کنند. زیرا تصمیمات کلان پیش از اجرا بر اساس برنامه‌ریزی مشخص، مطالعات لازم و مسیرهای از پیش تعیین‌شده طراحی شده‌اند و جایگاه هر نهاد در این فرآیند تعریف شده‌است.

البته تأکید می‌شود که تأخیر در اطلاع‌رسانی و توجیه افکار عمومی یک اشکال واقعی است و لازم است برای رفع آن اقدامات مؤثری صورت گیرد. هرچه توضیح سیاست‌ها شفاف‌تر و سریع‌تر انجام شود، امکان شکل‌گیری برداشت‌های نادرست و سوءبرداشت‌ها و اجتماعی کاهش خواهد یافت و اعتماد عمومی نیز تقویت می‌شود. از سوی دیگر، اصل گفت‌وگو و بویژه رعایت ادب و اخلاق در گفت‌وگو از

داشته باشد، اما تفاوت دیدگاه نباید به تضعیف سازوکارهای رسمی تصمیم‌گیری کشور منجر شود. در نهایت، آنچه ملایک عمل قرار می‌گیرد، تصمیم‌نهاد‌های قانونی و رسمی نظام است؛ تصمیمی که پس از بررسی همه ملاحظات امنیتی، سیاسی و اقتصادی اتخاذ می‌شود. امروز بیش از هر زمان دیگری، کشور نیازمند همان روحیه همدلی و انسجامی است که در بزنگاه‌های سخت، ضامن عبور ایران از بحران‌ها بوده‌است؛ انسجامی که این بار باید پشت سر دیپلماسی و مذاکره‌کنندگان کشور قرار گیرد، نه در برابر آنها. این دیدگاه را شخصیت‌ها و فعالانی از جریان‌های مختلف سیاسی نیز در یادداشت‌هایی به «ایران» مورد تأیید و تأکید قرار داده‌اند.

عوامل مهم دستیابی به تصمیمات صحیح معرفی می‌شود. در این نگاه، نبود گفت‌وگو یا بی‌توجهی به اخلاق و آداب آن می‌تواند زمینه‌ساز هرج‌ومرج، سوءتفاهم و افزایش اختلافات شود. تجربه چند دهه حکمرانی نیز به عنوان شاهدی بر این موضوع مطرح می‌شود که از طریق گفت‌وگو، تبادل نظر و رعایت اخلاقی می‌توان بسیاری از نواقص را برطرف کرد و نظام تصمیم‌سازی را به سمت کاهش خطاها و افزایش کارآمدی سوق داد. در عین حال، درباره میزان شفاف‌سازی نیز به ملاحظات راهبردی اشاره می‌شود. بسیاری از تصمیمات کلان، بویژه در حوزه‌های امنیتی، سیاسی و روابط بین‌الملل، دارای ابعاد بلندمدت و حساس هستند و طبیعتاً امکان انتشار همه جزئیات آنها وجود ندارد. با وجود این محدودیت‌ها، اصل گفت‌وگو، ارائه توضیحات مناسب و ایجاد درک عمومی نسبت به اهداف و چارچوب‌های کلی تصمیمات، می‌تواند نقش مؤثری در کاهش ابهامات و ارتقای فهم اجتماعی ایفا کند.

نی‌توان انتظار داشت همه افراد جامعه درک یکسان و کاملی از پیچیدگی‌های تصمیمات کلان داشته باشند. تفاوت تصمیمات کلان نادرست و تحلیل‌های نادرستی که تمامی از پیچیدگی‌های تصمیمات کلان داشته باشند. تفاوت تصمیمات کلان نادرست و تحلیل‌های نادرستی که تمامی از پیچیدگی‌ها عبور کند و با حفظ انسجام، مسیر تصمیم‌سازی و اجرای راهبردهای کلان را ادامه دهد.

می‌رود. شورای عالی امنیت ملی، دستگاه سیاست خارجی، کمیسیون امنیت ملی مجلس و در رأس همه، رهبری نظام، در تعیین چارچوب‌ها و خطوط اصلی نقش دارند. بنابراین تصمیمات احتمالی درباره گرفتن یا دادن امتیاز در روند مذاکرات، تصمیماتی فردی یا سلیقه‌ای نیست، بلکه در چارچوب مصالح کلان کشور اتخاذ می‌شود.

طبیعی است که هر مذاکره‌ای فراز و فرودهای خاص خود را داشته باشد. در همه مذاکرات بین‌المللی، پیشنهادهای رد و بدیل می‌شود، طرفین بر مواضع خود بافتنار می‌کنند و در نهایت نقطه‌ای برای توافق یا عدم توافق شکل می‌گیرد. این فرآیند، بخشی از قواعد شناخته‌شده دیپلماسی است و نباید هر تغییر یا انعطافی را نشانه عقب‌نشینی تعبیر کرد.

آنچه امروز بیش از هر چیز اهمیت دارد، اعتماد به سازوکارهای تصمیم‌گیری کشور و حمایت از انسجام است. اگر فراتر از مذاکره‌ای انجام شود، باید از موضع اقتدار، با حفظ عزت ملی و با درک دقیق از اهداف و رفتار طرف مقابل باشد؛ مذاکره‌ای که نه از سر ضعف، بلکه در امتداد همان منطق تعریف‌شده که کشور در میدان‌های سخت بر پایه آن ایستادگی کرده است.

تصمیم یا اقدام در حوزه سیاست خارجی، مذاکرات یا توافقات احتمالی، در نهایت در چارچوب همین سازوکار قانونی معنا پیدا می‌کند. از این منظر، وزارت امور خارجه یا هر دستگاه اجرائی دیگر، مجری سیاست‌هایی هستند که در سطوح عالی نظام تعیین و ابلاغ می‌شود. به همین دلیل نیز هرگونه تضعیف روندهای قانونی تصمیم‌گیری یا ایجاد تقابل میان نهادهای مسئول، نه‌تنها کمکی به منافع ملی نمی‌کند، بلکه می‌تواند به انسجام کشور آسیب بزند. در مسائل کلانی همچون مذاکره یا توافقات بین‌المللی، ممکن است دیدگاه‌ها و تحلیل‌های متفاوتی در فضای سیاسی و رسانه‌ای مطرح شود؛ این امر در هر جامعه‌ای طبیعی است. اما تفاوت دیدگاه نباید به اقدامی منجر شود که اساس تصمیم‌گیری قانونی کشور را زیر سؤال ببرد. در نهایت، آنچه ملایک عمل